

v državi z jednako skrbnostjo gojiti, to si bode moja vlada zmiraj prizadevala“.

Konečno nasprotuje nemčevanje stališču, poklicu in nalogi cele avstro-ogerske države. Znano je, kako si naši državni poslaniki sedaj prizadevajo nakloniti si in prijazne storiti Slovane na Balkanskem poluotoku!

Ti nam bodo malo verovali, ako vidijo, kako njihove slovanske narodne brate tukaj v Avstro-Ogerskeji pogosto zmatrajo in ravnajo kakor z brezpravnimi Heloti. (Poslanec dr. Vitezić: Jako res!) Pravijo, da bode vojska s slovansko velevlastjo. Jugoslovani ne želimo te strašne vojske, ker bi ne bila na korist naše državi, ampak Angleškeji. Ko bi pa vendar ova nesreča nas morala dohiteti, izrečem, da je to najslabše pripravljane na ovo vojsko, ako so avstrijsko-ogerski Slovani sedaj po dolgoletnem čakani v svojih nadejeh prevarani, vseskozi razjarjeni in prisiljeni reči: „Dokler bodeta grof Taaffe in g. Tisza gojenje duševnih koristi slovanskih narodov prepuščala takšnim naučnim ministrom in šolskim nadoblastim, kakor dosedaj, imajo avstro-ogerski Slovani malo upanja najti pravico“. Bog pomagaj in poboljšaj zlasti ministra plem. Gautscha! (Dobro, dobro, na desni.)

Slovesnost v spomin 40letnega vladanja Njih Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

(Dalje.)

Čas miru, dal Bog, da ga ne bi nikdo več Avstriji kalil, vporabljali so naš presvitli cesar v to, da so zopet zboljševali domače uredbe, v prve vrsti postavbo. Potovali pa so tudi večkrat po širokeji domovini ter povsod sipali ubožčekom milodare. Tako so potovali l. 1869. v jutrove dežele; v januariju l. 1871. na Tirolsko; l. 1875. prepotovali so Dalmacijo, l. 1883., ko smo obhajali šeststoletnico, odkar pripadajo Stajarska, Kranjska in Koroška k Avstriji, pa ravno te dežele.

Veselje je prišlo v našo domovino. Visoka vladarska hiša je vesela svojih podložnih, a hvaležni in udani podložniki veselje se blagostanja svojih preskrbnih občnih starišev. Njih veličanstev cesarja in cesarice.

Po poroki Njih veličanstev doživeli smo l. 1873., v katerem smo obhajali 25letnico vladanja presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Šest let pozneje, l. 1879. 24. aprila, obsluževali smo srebrno poroko Njih veličanstev. Dne 10. maja l. 1881. pa smo slavili poroko Nj. ces. in kr. visokosti cesarjeviča Rudolfa, rojenega dne 21. avgusta 1858. leta v Laksenburgu, z belgijsko princesinjo Štefanijo, rojeno dne 21. maja l. 1864. v kraljevem gradu Lackenu.

To so bili najznamenitejši dnevi za našo domovino v teku 40 let. Vsakokrat smo udani podložniki nestrpljivo čakali pomenljivega dne,

kateri nam je bil vselej velik praznik. Ni bilo kraja, ki ne bi teh dnevov na nekakošen način slavil. Milijoni prebivalcev prosili so iste dneve večnega Boga, da bi našega cesarja in vso Avstrijo obvaroval vseh nezgod ter ju osrečil še za mnoga, mnoga desetletja.

Na ubožce se pri takih priložnostih nikedar ni pozabilo. Prvi in najzdatnejši obdarovatelj bili so vselej presvitli cesar in sploh cesarska hiša. Segali pa so tudi avstrijski državljani, kakor še segajo sedaj radi, globoko v žep po milodare ubogim.

Do sedaj označeval sem vam večji del našega presvitlega cesarja kot zaštitnika in dobrotnika ubogih; preostaja mi pa še vam povedati,

Kaj so storili presvitli cesar za svoje državljane v obče?

Vem, da se še starejši ljudje prav dobro spominjajo, kako je bilo pred letom 1848. — Kmečka posestva bila so s posestnikom vred graščini in graščaku podvržena. Graščak imel pa je navadno v gradu oskrbnika, kateri je bil ob enem tudi sodnik podložnim kmetom. Letem se je včasih zelo huda godila, posebej zatožencu, če ni prišel s polnim košem k razsodbi. O desetini in roboti vam menda niti praviti ne trebam. Pustimo raje te žalostne reči; ne spominjajmo se jih več! Hvaležni pa bodimo tistemu, ki jih je odpravil, namreč našemu presvitlemu cesarju, kateri so nastopivši vladarstvo kot postavodajalec rekli: „Pred postavbo so vsi državljani enaki“. — Ali si siromak ali pa bogatin, nizkega ali visocega stanu: postavi se moraš udati.

Kako pa je bilo nekedaj z vojaščino? — Vsak, kogar so bili v vojake vzeli, moral je služiti neprestano po 14 let. Kakšne težave je moral prenašati, ko je moral po več tednov iz dežele v deželo marširati, pa še ogromno težo nositi. Sedaj je to vse drugače; vojak služi nepretrgano samo tri leta. Kamor so nekedaj po več tednov potovali, tje se sedaj po železnici v par dnevih pripeljajo. Vsa teža, koja mora vojak sedaj nositi, znaša le 21 kilgr.

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Trtna uš v Slov. goricah.

Že lansko leto bilo je c. kr. okrajnemu glavarstvu v Mariboru naznanjeno, da se nahajajo v Drankovcu, v občini sv. Jakoba, v nekaterih vinogradih sumljiva znamenja, po katerih je sklepati, da se je zasedla tamo trtna uš. Ker se je pa to lani še le proti zimi naznanilo, ni bilo mogoče istih vinogradov takoj preiskavati, zategadelj se je ta reč še le 19. in 20. junija t. l. dovršila.